

Lovforslag nr. L 291. Fremsat den 12. maj 1992 af socialministeren (Else Winther Andersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social bistand

(Lempelse af reglerne om formidlet dagpleje, indførelse af tilskud til nye dagplejere samt tilskud til pasningsordninger tilknyttet virksomheder)

§ 1

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990 som senest ændret ved lov nr. 192 af 23. marts 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 64, stk. 1, 2. pkt., udgår efter »personer«: »fra samme husstand«.

2. I § 64 indsættes efter stk. 1 som nye stykker: »Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren modtager betaling for. Kommunalbestyrelsens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen yder et skattefrit tilskud til etablering og indretning m.v. af nye dagplejehjem. Til dagplejehjem med op til 5 børn ydes et tilskud på 20.000 kr. og til dagplejehjem med op til 10 børn ydes et tilskud på 50.000 kr. Socialministeren fastsætter nærmere retningslinier for ydelse og anvendelse af tilskuddet.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. Efter § 70 indsættes:

»§ 70 a. Kommunalbestyrelsen skal til private pasningsordninger, oprettet i tilknytning til virksomheder beliggende i andre kommuner, yde et fast tilskud pr. barn, der er optaget i ordningen.

Stk. 2. Tilskuddet skal svare til halvdelen af ordningens driftsudgifter pr. plads, dog højst halvdelen af de gennemsnitlige driftsudgifter til dagtilbud for den pågældende aldersgruppe i kommunen. Kommunen kan efter aftale med virksomheden yde et højere tilskud.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 64, stk. 3 i lov om social bistand, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, har virkning for dagplejere, der ansættes efter lovens ikrafttræden og inden den 31. december 1993.

Stk. 3. § 1 nr. 3 har virkning for pasningsordninger, der oprettes efter lovens ikrafttræden og inden den 31. december 1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med henblik på at skabe større fleksibilitet på dagtilbudsområdet og nedbringe ventelisterne til dagtilbud, foreslås kommunernes muligheder for at skaffe flere dagplejere forbedret, ligesom det foreslås at fjerne nogle af de barrierer, der er for de virksomheder, der ønsker at medvirke til etablering af pasningsordninger for børn af de ansatte ved virksomheden.

Ændringerne omfatter:

1. Dagplejeordninger, hvor flere personer, der ikke er fra samme husstand, sammen passer op til 10 børn.
2. Dagplejeordninger, hvor dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren får løn for at modtage.
3. Tilskud til nye dagplejere til etablering og indretning m.v. af dagplejehjemmet.
4. Kommunalt tilskud til private pasningsordninger, oprettet i tilknytning til virksomheder.

ad. 1. Dagplejeordninger hvor flere personer, der ikke er fra samme husstand, sammen passer op til 10 børn.

Regeringens aktiveringsaftale omfatter bl.a. en forsøgsordning med beskæftigelse af ledige pædagoger og pædagogmedhjælpere.

Inden for den kommunalt formidlede dagpleje vil en effektiv udnyttelse af denne ordning forudsætte, at flere personer kan gå sammen og passe op til 10 børn.

Den nuværende bestemmelse i bistandslovens § 64 kræver, at flere personer skal komme fra samme husstand, for at der kan passes op til 10 børn.

Socialministeren kan i henhold til bistandslovens § 138 b dispensere herfra, og har meddelt en række dispensationer til kommuner, som på denne måde har kunnet udvide antallet af pladser i den formidlede dagpleje.

Med forslaget ophæves kravet om, at kommunerne skal have dispensation til sådanne ordninger.

ad. 2. Dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn, dagplejeren modtager betaling for.

Med lov nr. 270 af 3. maj 1989 om ændring af lov om social bistand blev forsøgsreglen i bistandslovens § 138 b ændret, således at socialministeren kan give tilladelse til forsøgsordninger inden for den formidlede dagpleje, hvorefter dagplejerens egne børn under 3 år - mod betaling - indgår i det antal børn, dagplejeren får løn for at modtage.

Flere kommuner har gennem de forløbne år med succes gennemført forsøg, som det beskrevne, og der findes ikke længere grund til at opretholde en ordning, hvorefter hver enkelt kommune skal søge socialministeren om en forsøgsgodkendelse.

ad. 3. Tilskud til nye dagplejere til etablering og indretning m.v. af dagplejehjemmet.

Ved godkendelse af kommunale dagplejere lægges der i kommunerne vægt på dels dagplejerens personlige kvalifikationer og dels hjemmets egnethed. Kommunerne kan derfor ofte stå i den situation at have en dagplejer med gode personlige kvalifikationer, men hvis hjem ikke er egnet til at fungere som dagplejehjem.

Det foreslås derfor, at der i en forsøgsperiode frem til den 31. december 1993 indføres et tilskud til etablering og indretning af nye dagplejehjem. Tilskuddet er skattefrit for modtageren og udgør 20.000 kr. pr. hjem med op til 5 børn og 50.000 kr. pr. hjem i de tilfælde, hvor flere dagplejere sammen passer op til 10 børn.

Ved at give et forholdsmæssigt større tilskud til dagplejehjem med op til 10 børn opnås øgede muligheder for, at de, der i dag ikke kan godkendes på grund af de fysiske rammer, får mulighed for beskæftigelse i dagplejen. Samtidig gives der de dagplejere, som har de fysiske rammer til en stor dagpleje, mulighed for at indrette hjemmet til mange børn.

I bestræbelserne for at skaffe flere pladser inden for den formidlede dagpleje, opfordres kommunerne til at udvise stor fleksibilitet ved godkendelse af kommunale dagplejere.

ad. 4. Kommunalt tilskud til private pasningsordninger, oprettet i tilknytning til virksomheder.

Med henblik på at nedbringe ventelisterne til dagtilbud for børn er det i forbindelse med aftale om aktivering aftalt at fjerne nogle af de barrierer, der er for virksomhederne til at medvirke til etablering af pasningsordninger for børn af de ansatte ved virksomheden.

Efter bilstandslovens § 70 er der mulighed for, at en kommune og en virksomhed indgår aftale om etablering af en privat pasningsordning (puljeordning), hvortil kommunen kan yde et tilskud pr. barn. Virksomheder ønsker typisk at oprette pasningsordninger for børn af egne medarbejdere, der ikke nødvendigvis har bopæl i kommunen.

Flere virksomheder er imidlertid tilbageholdende med at indgå aftaler herom, fordi der ikke er garanti for, at medarbejdernes bopælskommune vil refundere udgiften til dagtilbudspladsen i institutionskommunen.

Der foreslås derfor indført en forsøgsordning, hvorefter bopælskommunen forpligtes til at yde tilskud til børn, der er optaget i en puljeordning efter § 70 oprettet i tilknytning til den virksomhed, hvor en eller begge forældre er ansat, når ordningen er beliggende i en anden kommune.

Hvis virksomheden ønsker at oprette et dagtilbud efter § 70 og den ikke udover det faste tilskud kan få aftale om yderligere refusion fra bopælskommunerne, må virksomheden selv finde finansieringen af den del af resten, der ikke dækkes af forældrebetalingen eller drive ordningen, så omkostningerne pr. plads reduceres.

Reglen om forældrebetaling til puljeordninger, jf. § 70, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse på disse virksomhedsordninger.

Hvis forældrene ophører med at arbejde på den virksomhed, hvortil pasningsordningen er knyttet og grundlaget for barnets plads i ordningen dermed bortfalder, er barnet omfattet af bopælskommunens forpligtelse til at stille dagtilbudsplads til rådighed, jf. bilstandslovens § 69. I øvrigt henvises til kapitel 5 i Cirkulære nr. 203 af 26. oktober 1990 om dagtilbud for børn og unge efter bilstandsloven (Dagtilbud i tilknytning til en virksomhed).

Den foreslåede bestemmelse har virkning for puljeordninger, der oprettes i forsøgsperioden, d.v.s. inden den 31/12 1993. Efter forsøgsperiodens udløb kan kommunerne ikke blive forpligtet i forhold til nye puljeordninger, men vil fortsat være forpligtet i forhold til allerede indgåede aftaler om puljeordninger. Denne fortsatte forpligtelse sker af hensyn til de øvrige involverede parter i virksomhedsordningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser.

Forslaget i nr. 2 om tilskud til etablering og indretning m.v. af nye dagplejehjem indebærer en pligt for kommunerne til at yde tilskuddet. Samlet skønnes udgiften at blive 10 mill. kr. i 1992 og 20 mill. kr. i 1993. De økonomiske konsekvenser forhandles med kommunerne, idet kommunerne skal have kompensation for merudgiften.

Forslaget i nr. 3 vil få økonomiske konsekvenser for de kommuner, der forpligtes til at yde tilskud til puljeordningerne i andre kommuner. Det skønnes med betydelig usikkerhed, at udgiften i 1992 bliver 10 mill. kr. og 30 mill. kr. i 1993. De økonomiske konsekvenser forhandles med kommunerne, idet kommunerne skal have kompensation for merudgiften.

Forslagene i nr. 1 og 2 medfører klare administrative lettelser for kommunerne og staten, da kommunerne ikke længere skal indsende ansøgning om godkendelse af forsøg, og der ikke længere for hver forsøgsgodkendelse skal udfærdiges en bekendtgørelse om godkendelse af forsøgsordningen for hver enkelt kommune.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget gives der kommunerne mulighed for efter de almindelige regler at godkende dagplejere, hvor flere personer, der ikke er fra samme husstand, kan passe op til 10 børn.

Forslaget gør det dermed muligt for kommunerne at få indpasset ledige pædagoger og pædagogmedhjælpere i den kommunale dagpleje.

Hver enkelt person, der indgår i disse dagplejer for op til 10 børn, skal opfylde de af kommunalbestyrelsen fastsatte krav for ansættelse som kommunal dagplejer.

Til nr. 2

§ 64, stk. 2.

Det er kommunens egen afgørelse, hvorvidt den ønsker at medregne dagplejers egne børn under 3 år i det antal børn, dagplejeren får løn for at modtage. Kommunalbestyrelsens beslutning herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Udgangspunktet er, at dagplejeren udover egne børn også modtager fremmede børn. Dagplejers egne 3 børn under 3 år kan dog udgøre det samlede antal børn, dagplejeren får løn for at modtage.

Det forudsættes, at de generelle retningslinier, som er gældende for kommunens formidlede dag-

pleje følges, ligesom gældende regler for forældrebetaling finder anvendelse.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter sig for at indføre en sådan ordning, kan alle de kommunale dagplejere, der opfylder betingelserne, blive omfattet af ordningen. Ordningen er et tilbud til dagplejerne, der principielt ikke er udelukket fra at få plads til deres barn i et andet dagtilbud.

§ 64, stk. 3

Tilskuddet til etablering og indretning af nye dagplejehjem vil bevirke, at flere hjem vil kunne godkendes som dagplejehjem i den kommunalt formidlede dagpleje.

Der er tale om et éngangstilskud, der ydes i forbindelse med ansættelse af nye dagplejere i den kommunale dagpleje. Tilskuddet, der er skattefrit, kan kun anvendes til etablering og indretning af dagplejehjemmet.

Anvendelse af tilskuddet vil skulle ske efter nærmere anvisning fra kommunen.

Socialministeren vil fastsætte nærmere retningslinier for ydelse og anvendelse af tilskuddet, herunder til hvilke formål tilskuddet kan anvendes samt en nærmere præcisering af modtagerkredsen.

Til nr. 3

§ 70 a

Stk. 1

Den foreslåede bestemmelse angiver omfanget af kommunernes forpligtelse til at yde tilskud pr. barn

til private pasningsordninger, beliggende i andre kommuner.

Det er således en forudsætning, at der er tale om pasningsordninger oprettet efter § 70, at ordningen har tilknytning til en virksomhed, d.v.s. der er aftalt en fortrinsret for børn af de ansatte på virksomheden og at der er tale om en ordning i en anden kommune end forældrenes bopælskommune.

Der er således ikke nogen forpligtelse for den kommune, hvori virksomheden er beliggende, til at indgå aftale med virksomheden om oprettelse af en puljeordning. Dette beror fortsat på en aftale mellem virksomheden og kommunen om ydelse af kommunalt tilskud til puljeordningen. Når en sådan aftale med 'institutionskommunen' er indgået, forpligtes de øvrige kommuner, hvor medarbejderne fra virksomheden har bopæl, til at yde tilskud til børn, der er optaget i ordningen. For ordninger, der oprettes efter forslaget ikrafttræden og inden den 31. december 1993, beror dette tilskud således ikke som hidtil på en aftale.

Stk. 2

Den foreslåede bestemmelse angiver størrelsen af det tilskud, bopælskommunen forpligtes til at yde. Tilskuddet graderes efter den pågældende aldersgruppe. Tilskuddet skal mindst udgøre halvdelen af ordningens samlede driftsudgifter pr. plads. Tilskuddet skal ikke være højere end halvdelen af den gennemsnitlige driftsudgift pr. plads i offentlige dagtilbud for den pågældende aldersgruppe i bopælskommunen. Der er intet til hinder for, at bopælskommunen selv vælger at yde et højere tilskud til ordningen.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 817 af 6. december 1990 som senest ændret ved lov nr. 192 af 23. marts 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 64, stk. 1, 2. pkt. udgår »fra samme husstand«.

2. I § 64 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at dagplejerens egne børn under 3 år kan indgå i det antal børn dagplejeren modtager betaling for. Kommunalbestyrelsens afgørelse herom kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal yde et tilskud til etablering og indretning m.v. af nye dagplejehjem. Til dagplejehjem med op til 5 børn ydes et tilskud på 20.000 kr. og til dagplejehjem med op til 10 børn ydes et tilskud på

50.000 kr. Socialministeren fastsætter nærmere retningslinier for ydelse og anvendelse af tilskuddet.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 64. Kommunalbestyrelsen kan formidle anbringelse af børn i dagpleje i private hjem og andre lokaler i børnenes hjemlige miljø, der forud er godkendt af kommunalbestyrelsen til dette formål. Varetages dagplejen af flere personer fra samme husstand, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i dagplejen kan modtages op til 10 børn. Kommunalbestyrelsens afgørelse om anbringelse i dagpleje kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med dagplejens udøvelse.

Stk. 3. Børnenes forældre betaler for dagplejen efter samme regler som ved anbringelse i daginstitutioner.